ZŁOTORYJA

Fot. SchiDD, CC BY-SA 3.0, Wikimedia Commons

Złotoryja to miasto na Pogórzu Kaczawskim, nad Kaczawą, nazywane Stolicą Polskiego Złota. Prawa miejskie dostała w 1211 roku od Henryka Brodatego. Wikipedia opisuje to jako najstarszą udokumentowaną lokację na prawie magdeburskim na ziemiach polskich. Można tu zobaczyć dawne mury i kościoły oraz dowiedzieć się, jak wyglądało wydobycie złota.

MIASTO ZŁOTA

Na przełomie XII i XIII wieku osiedlili się tu niemieccy górnicy, którzy wydobywali złoto. Stąd wzięła się nazwa miasta i hasło promocyjne. Lokację na prawie magdeburskim nadał w 1211 roku Henryk I Brodaty. W 1522 roku wygłoszono w mieście pierwsze protestanckie kazanie. Dziś Złotoryja liczy około 14 tysięcy mieszkańców.

ZABYTKI W MIEŚCIE

Kościół św. Mikołaja, cmentarny, łączy elementy z XIV–XIX wieku. Stoi na wzgórzu, gdzie na przełomie XII i XIII wieku powstała osada górników złota. Ma XIV-wieczny portal z dekoracją roślinną. Kościół Narodzenia Najświętszej Marii Panny pochodzi z XIII wieku, z elementami z późniejszych wieków. Z dawnych obwarowań zachowały się fragmenty murów i Baszta Kowalska przy dawnej Bramie Górnej, z XIV wieku, z późniejszymi przebudowami. Jej gotycki hełm zniszczono podczas wojen napoleońskich. W mieście stoi też wieża wodociągowa z pierwszej połowy XVIII wieku.

ZŁOTO DZISIAJ

W Złotoryi działa Muzeum Złota i turystyczna sztolnia „Aurelia”. O zasadach zwiedzania i programie dowiesz się z ich stron. W mieście odbywały się Mistrzostwa Świata w Płukaniu Złota, organizowane przez Polskie Bractwo Kopaczy Złota, założone w 1993 roku.

PLAN	ORIENTACYJNY CZAS
Spacer po starym mieście	ok. 1,5 godziny
Sztolnia „Aurelia”	ok. 20 minut

O CZYM WARTO WIEDZIEĆ WCZEŚNIEJ

- Muzeum Złota i sztolnia mają własne zasady zwiedzania, sprawdź je przed wyjazdem.
- Wilcza Góra to rezerwat geologiczny na południe od miasta, więc obowiązują tam zasady ochrony.

CO OBOK

Jawor leży około 25 km od Złotoryi, a Bolków około 57 km. Dalsze propozycje podaje strona Urzędu Miejskiego w Złotoryi.

PRZYDATNE LINKI

- LCA.pl, wiadomości z Legnicy

MAŁO KTO WIE

- **Klub ze Złotoryi organizuje bieg szlakiem wygasłych wulkanów.** Według Wikipedii klub MKS Aurum Kobud Złotoryja organizuje bieg „Szlakiem Wygasłych Wulkanów”, a w okolicy działały kopalnie bazaltu.
  Źródło: Wikipedia, Złotoryja

Fakty w tym przewodniku sprawdzono w październiku 2026 r.

AUTOR
Marcin Roszak

Związany z Cieplicami. Zgłosił do budżetu obywatelskiego odbudowę wieży widokowej na Sołtysiej Górze i pilnował projektu aż do jej otwarcia. Przewodniki opracowuje na podstawie sprawdzonych źródeł. Więcej: marcinroszak.eu.